

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Број 43.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 фонтини у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнике у Србији стане лист овај дукат царски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Предплату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожич у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају наручбине.

Регулисање реке Саве.

(Наставак.)

Земаљска хрватска влада усвојила је предлог г. Понграца у погледу на регулисање Саве, и тога ради обратила се на централно морско надлежатељство у Трсту тражећи савета од чувеног у струци багеровања тамошњег инспектора госп. Маузера. Речено надлежатељство дозволило је да исти инспектор тај посао испитивања комисионално предузме. Осим г. Понграца беху чланови те комисије још барон Цорнберг и паробродски инспектор г. Бодвин и пошто је и војено министарство усвојило предлог, поставило је за свога члана управитеља грађевине у Граници г. Регелрода.

Ова се комисија састала 11. септембра лањске године у Сиску и одма је приступила делу, и то по реду, по коме су питања од г. Понграца стављена. Најпре мериле дубину код паробродске агенције у војеном Сиску, потом воду при обали на противној страни близу сисачког железничког колодвора, где лађе при ниском стању воде не могу стајати, што је од велике штете због скупога претоваривања из лађе на железницу; јер кад је вода мала морају се лађе далеко од колодвора истоваривати, те трошак преноса до железнице оптерећава робу.

Река Купа показала је код Сиска осам стопа (8') и кад се на горњим местима мерило најошче дубину од 18, 19, 20 до 24 квинта, кад се то редуцира на средњу меру (0), то онда следи да при најнижем стању воде само четири до осам квинта имаде, што није довољно да лађе до железнице иду. Ово место ваља у дужини од 400 хвата очистити.

Код паробродске станице у воје-

ном Сиску вода је доста дубока, само што је ту простор довољне дубине врло ограничен, једва је толики при малој води, да се лађа окрене. Ту би требало да се толико место, колико је широка Купа, од прилике 20 хвата ширине багеровањем очисти, како би простор од 100 хвата бар 10 квинта дубок био.

Од епископског дворца до уласка Купе у Саву, Купа је имала местимце само 13, 15, 18 до 19 квинта воде. Ако се то сведе на средње стање, онда остаје 4, 6 до 7 квинта при најнижем стању воде. Ово је врло плитко те лађе које су добро натоварене ту у простору од 300 хвати пролазити не могу, а није ни могуће да лађе туда плове до паробродске станице.

Преловчички просек Саве и ако је вода показала стање од 5 стопа и 6 палаца, ипак је био без воде. Уиће овога прокопа ваља уз воду преместити а сам прокоп треба багеровањем очистити.

Код горњег краја села Гошће и Летине наша је комисија, да при најнижем стању воде матица има само 8 до 10 квинта воде, што за теретне лађе није довољно, него је од потребе, да се матица у дужини од 100 хвата багеровањем очисти. То исто треба у истој дужини чинити и код Јасеновачке скеде с горње и доље стране, јер ту вода при најнижем стању нема веће дубине од 3 до 4 квинта.

Код Вировске, код тако зване Млаковачке воденице наша је комисија, да на једном простору од 50 хвата местимце има само 20 квинта воде, и то је место сасвим незгодно за пловидбу. Код Старе Градишке пак, испод града, код доње вароши, налазе се места, где при најнижем стању непоказују више воде од 8 до 9 квинта, и то на простору од прилике 50 хвата. Све

се то мора багеровањем до потребне дубине очистити.

Код Долине нашло се, да ту има места у дужини од 60 хвата, која при најнижем стању немају више од 8 до 10 квинта воде, која места ваља очистити. То исто треба предузети крај леве обале код Свињара према ушћу Врбаса, где је при најнижем стању вода само 10 квинта дубока. Чишћења овога места мора се предузети у дужини од 200 хвата и то најниже од утока Врбаса.

Код Новиграда наша је комисија места, која по тадашњем стању воде показиваху дубину од 16 и 15, од 16 и 18, од 16 и 15, и од 16, 17 квинта, што кад се редуцира при најнижем стању показује 8 до 9 квинта воде а то није за пловидбу довољно. И ту треба реку у дужини од 200 хвата багеровањем очистити.

На велике је препреке за пловидбу наишла комисија око Шамца и то на серпентинске стене. Местимце ту при најнижем стању нема више од 7, 8 до 9 квинта воде. Уз то смета пловидби врло кривудајући ток Саве као и многи прудови, што их је река Босна ту доношењем шљунка направила и које треба багеровањем очистити у дужини од 1600 хвата.

Код чардака Сеоцког у дужини од 60 хвата има места што при најнижем стању показују од 9 до 11 квинта воде; а код Дубочичких воденица само 8 квинта и то такође у дужини од 60 хвата. И једно и друго место може се багеровањем очистити. То се исто мора предузети и код Гуњских воденица, где у дужини од 50 хвата местимце само имаде 8 квинта воде.

(Наставиће се.)

ДОМАЉЕ И СТРАНЕ БЕСТИ.

Земљу. Ономај у петак била је у овашњем мајистрату комисионарна седница ради тако зване егстер-реви-зије. За председника комисије беше послат г. подпуковник Варвајнске делменте Тројковић, који је дошао заједно са делиментским лекаром др. Обертм. Оу стране мајистрата беху осим градоначелника сви зва-ничници политичко-административ-ног одељена и неколицина наших општинара, који су по закону ча-нови те ревиционе комисије. Пред-мети што добоше у претрес беху обични, и осим новачења највише су проста формалност. Том при-ликом догоди се ју нека непријатна појава. Неки чланови комисије по-именце општинари г.г. Вокс, Бел-лић и Јован А. Јовановић оставише седницу е тога, што им председник г. подпуковник Тројковић закрати оштар говор. Они су сматрали за увреду достојанства варошких за-ступника, што се председник угудио да се тако изрази према њима. Г. подпуковник као да није схватио потпуно свој положај, како је ко-мисиони рад пројужкио при свек том, што испуном тројице окршено беше законом прописано комисио-но. Ми не можемо ипак да одо-бримо поступак испушних општи-нара; они су трбали у самој сед-ници своје право говора бранити, па остати на вечалу, јер тако је оставо народ у брижним односима без својих природних заступника.

Ономај изненадио нас је "Видов дан" оном изредом Земљанаца, којом се одобрава поступак патријархов у конгреским стварима. Земљанска изрече штампања у југулом листу осим свога месног, и то је што нас је немало дирнуло. С тога ми оној браћи, која су то наређива сабо имамо изрече да јој будемо захваљу-ни. Ми смо толико пута и словом и делом показали, да поштујемо и у дрљих мнече; арањкери те изре-се трбали су месноме листу да се изрече јати да се у њему штампа, у толико пре што, као што "Ви-дов дан" вели, на кој беше 140 потписа и то од људи свакога ста-ња, сваке доби, па и неких ча-нова варошког и "црквено-општин-ског" заступничтва. Ми би такој знатној манифестацији доиста изгу-дили места у нашем листу, те не би било оу потреби, да се арањке-ри пишу и да преко њега изрече ја-вносли прегату. Но како је пронаћи

изрече да што арањкери не хтедоше штампати изреду у своме месном ли-сту. "Видов дан" вели, на изречи има 140 потписа. Ту као да су се арањкери преварили у рачуну, јер како што чучемо потписаху изреду само њих десет, сто тридесет пак тојали су арањкери. Још "Видов дан" вели, да су се међу осталима и неки чланови црквене општине потписали; ми то аркимо за немо-гуће, подем се је црквена општина одавна у противном смислу изјасни-ла. А да човек један пут једно, дрљли пут дрљло ради, то мислимо да никад не може бити кој части-отол човека. То се ни кој оних ча-нова мањине претпоставити не мо-же, који поштују достојанство онога тега, којег су и сами чланови.

Но да би ипак наћи читави сазнали за ту изреду, прештампавав мо је из "Видов дана" као што гедуже:

"Ваша Светости, најмилиствини архијепистару! Када се неколицина ча-нова нашег црквено-школског јун-ског (?) сабора дадоше у вртол зане-сењаква и самозваних народњаква не-смислано одвљчи, започевши навлаати на нашу свету матер цркву и на њене достојне глумитеље, Ваша Све-лост би изазвана и припуњена, да у интерреду наше свете цркве учини крај саборским седницама, које по-чиховом склопу не могоше никаквим добрим изречима издром. Останак и пожељано унапређење наше ма-терје цркве, подравајли изрече нашег гедужа Мудри поступак Ваше Све-лости учудуише се само они одвљчавати, који су га својим занегеншавством из-звали, противу отачанске воље Ваше Светости и противу очекивања на-рода српског. Опакучући ненарод-но понашање мањине на сабору и ван њега оних Срба, као и неколи-пине наших црквених општинара, који су више из незнања него из зле воље пошам путем, који нашу цркву а тим учено и нашу народ-ност воји у неизбржну пропаг, сву своју наду показемо у Вашу Све-лост, црквенот и дрљевност потла-вара нашег, да бете као до сада, ставља наше народности, која вам је дрљевност ојана, и која може да јој животног питања црквено-школског

много година срећно предавачите и својим отачанским великим дрљима себе обемртите, па да признатеана млада, српског патријарха, погодно светом Сави, српском просветите-лику и просветитељу, спомиче и слави. На путу народности и че-зности напретка, на коме се Ваша Светост својом очинском вољом на-лази, етоји и стојаће увек поред Ваше Светости вековном сваковре-ном патрјом очелачени народ српски, која смо ми верни синови, изављу-јући вам овом приликом, да свакога за непријатеља наше народности сма-трамо и проклањемо, који у свету нашу цркву дира, и Вашој Свето-сти смета да своје отачанске жеље по осетној потреби народа нашег срећно остварите. Целујући свету дрљеницу Ваше Светости, свеврдно кличемо: Да живи Српство! Да живи српски патријарх Самуило!"

(Седница црквеног сабора 11. августа.)

Председник: др. Ј. Миланковић, претрорја г. Ст. Ј. Миланковић; изанова је било издрвајест. По отварању седнице прочита председник сле-дећа реч: Мајера сајлић, не коме би онај изреду ва постави нов сабат на св. бородици. цркву за 600 форината, а стари сабат изече за 100 фор-ината. Скупштина једна ене навршене изече у ре-шеном извору е тим издржком, да се извору још ова јавна воља: да се изрече после поствалеиор сабате и одобрена седнице комисије 400 форина-та и једна седница да се издржи за пошту јавна као јавство да сах т ва то време добро иде. За-кључак овај највише инконики путем г. Ј. Ј. Јон-чаревић а после је извор у име општине потпи-сали председник г. др. Ј. Миланковић.

Председник прочита изреду изјављеное коман-де на поштеницу јој председнику оу стране ове оп-штине у поштују Скупштиневот избора на карлов-и сабор, у коме вели да се г. Скупштина избор и онег неодообрава и мајистрату се навлаке, да сходники путем јаме веровини оу г. Скупштина, коју му је ова општина извала. Закључује се, подем ојдор дрљки да навоји изјављеное комисије ипак на изре-копаче линици.

Председник прочита поштенице сведуже од-штинских стипендијиста и то од свршеног осколског-Мите Недељковића, који је ове године испити-врелости на новосадској гимназији положио. Исто-лико прочитају се сведуже Антоне Петровића, свр-шеног свештеника у Костојарској гимназији. Ојдор јавља то са одобравањем на знање. Председник прочита колдованице сврхових ученика, који могоше општину за-помоћ да могоу наставити своје учење и то оу оне и Панаја Јовановића на Земљу. Решено је: да изреду има о томе издржи одбор, и то ојмах издрже седнице поштенице навршето оу сталу јавног јон-др, па че онај одбор решити односно тих могое-ница.

Председник прочита још не мајистрату, у коме се вели, да одбор поведе наредити, јер је пред-седник др. Ј. Миланковић напоменом општину дрљеницу. Ово је решено уопштеним издржком у прештој сејници.

Председник прочита изреду г. Фрањиз др-љеница и дрљеница код ојдор, и николајевске цркве

Решено је, да се заште и предрачуна од другог овдашњег видарског мајстора г. Маркса, те потом да се нужни кораци учине.

Председник напомиње, да г. Панта Ст. још није важдоста учинио својој изјави у погледу свог дугујег интереса од 120 форината. Закључено је, да татор Димитрије Николић, поменути дуг законитим путем осигура.

Председник јавља, да је 200 форината као обешани прилог на српско народно позориште од општине послато управи народног позоришта. Узима се на знање.

Татор Ем. Лаушевић иште, да се набаве књиге за вођење црквених рачуна. Опунуоћују се куратори да нужне књиге набаве.

Татор Ем. Лаушевић јавља, да је опоменуо г. Ст. Ј. због дуга, који овај дугује багоричној цркви, но да му је опомена без успеха. Решено је, да се опунуоћује татор Ем. Лаушевић, да помоћу адвоката законитим путем наплати тај дуг.

Татор Ем. Лаушевић јавља, да је и Стевана П. Ђ. опоменуо због дуга, што га овај општини дугује, но да му је ова опомена неуспешна. Опунуоћује се исти татор Ем. Лаушевић да помоћу адвоката законитим путем тај дуг наплати.

Председник пита изабрани одбор, је ли инвентар црквено школских ствари сачињен, јер општини још није поднесен. Одбор се наново умољава, да га што пре сачини и поднесе.

Члан г. Алекса Даронић подноси извештај о гардероби, која је била својина општине. Закључено је: да татор Лаушевић, Васу Марковића, глумца у Крагујевцу, на примирителни суд овдашњи због тога тужи.

У погледу пак дуга г. Алексе Алексијевића, што овој општини дугује, закључено је, да му се рачун поднесе још старој општини Јодобрава, а овај остатак, како да се наплати, да татор поднесе предлог о томе.

Прочитао се допис Јована Лагарића црквењака у погледу одобреног му стања, те моли да се одборов закључак изврши. Решено: одлаже се до друге седнице.

— Вечки су листови пуни о депутацији Граничарској, која је прошли понедељак изашла пред Његово Величанство цара. Та је депутација састављена из људи свију крајева крајишких, и која је по дужем договарању решила да се изрази адреса, у којој ће бити изложени њихови назови и жеље народа крајишког. Нашему суграђанину г. М. Ивићу беше наложено, да ту адресу напише. Ово је доказ лепога поверења, што га је стекао г. Ивић и у ширем кругу, јер је он био у исто време од свију њих и за говорника у депутацији изабран. По препоруци г. војеног министра дозволило је Његово Величанство граничарској депутацији посебну аудијенцију, у којој је г. Ивић као говорник адресу овим речма предао: „Ваше Величанство! У име неких граничарских општина и у име крајишке конзорције излазимо пред Ваше Величанство у једној епохи, у којој ће се можда решити, којим ће путем политичко развиће нашега завичаја поћи. Да ће се у тој епохи у државно-правном односу и Границу задвојити, то очекује сваки Гра-

ничар од силе вечитог права, коме се државе и индивидује поклонити морају као и од мудрости и свагдашње милости Вашег Величанства. Али није то државно-правно питање, којег је решење без нашег суделовања на дневни ред стављено, што нас је навело да изађемо са страхопоштовањем пред Ваше Величанство; ми молимо за милостиво решење ствари, која није са државно-правним поступком скопчана, премда би од њега зависило будуће морално и материјално развиће Граничара. — Ваше Величанство! Мало је времена прошло кад В. В. од земунског општинског већа изаслатој депутацији, којој сам имао среће да будем говорник, наду улити благоизволело, да ће се и у Војеној граници градити железница и копати канал, као што ће се ту и школе подићи. Ова милостива намера В. В. као и од војеног министарства предложене реформе, кад су их Граничари сазнали, највеће је одушевљење изазвала и њихове општине похитале, да изразе зато благодарност своју. — Будуће благостање нашега завичаја и његових верних становника зависи од испуњења ове наде; које ако би се пак одложило уништило би савим наше благостање. Тиме би умно наше развиће остало назадно и то би могло друштвене кризе изазвати, кад би се некад променио устав нашега завичаја... Да би се оваква опасност уклонила и да би се могли преправити за друго уставно стање, усећујемо се да молимо: да В. В. нашу молбу благоизволи испунити и да се предложене реформе, грађење крајишке железнице, копање канала као и друге намере што пре изврше, но у једно да се за вршење тих послова као и за сечу шума даде крајишкој конзорцији првенство над другим тражиоцима.“

Њ. В. саслушало је речи г. Ивића са особитом пажњом и пријатношћу па је благоизволело ово одговорити: „Ја ћу наредити да се ова ствар што пре реши. Судба свију мојих земаља особито Војничке Крајине јако ми на срцу лежи. Војни је министар неколико реформа предложио. Моје ће особито старање бити да се ове реформе као и остали услови, који су од потребе за умно и материјално благостање Војене Крајине, без одлагања изврше.“

— Наш дописник из Београда напише: Ја сам прехитио мојојм пре-

судом, кад сам у последњем допису рекао, да „Видов дан“ при својој полемици не вређа бар достојанство пресе; јер међу тим почео је тај лист зборити другим тоном. „Јадним и несрећним синовима, рушитељима православља народности и морала“ називље он напредњаке. Не знам да ли је „Видов дан“ таква тон окренуо услед налога из Карловаца, или му је ваљда жао што смрћу „Напретка“ ишчезнуше еокачке полемике у српској журналистици, те ће по свој прилици бити он одсад верни заступник њихов. — Министар просвете г. Матић издао је распис на гимназије и реалке. У њему г. министар препоручује васпитатељима да уче младеж у духу времена, износи им пред очи велики њихов задатак, који они имају у друштву и најзад их опомиње „да најозбиљнију пажњу обрате на владање и понашање ђака.“ Овим се опет види да нашем министру просвета на срцу лежи. Али каква је вајда облачити човеку друге хаљине а оставити му мисао т. ј. давати упутства досадањим учитељима а не променити им начин предавања. — Сутра у суботу држаће се петстогодишња успомена у нашој саборној цркви великом борцу за свест Јану Хусу. Као што чујем красиће светковину и његова светлост кнез и његови намесници својим присуством у цркви. Од стране ученог друштва биће на Хусовој петстогодишњицу у Прагу Сава Срећковић секретар министарства просвете, Стојан Новаковић професор, и Милан Кујунџић секретар министарства полиције. — Досадашњи хонорарни професор велике школе г. Алимпије Васиљевић, постављен је за професора велике школе.

— И трећи је састанак делегације закључен у понедељак. Државни заједнички буџет, пошто је био примљен вишином гласова у обема делегацијама мало затим беше потврђен и од Њ. В. цара.

— О процесу против разкнеза Александра Карађорђевића јавља „П. Л.“ да је у понедељак решено: да се Александар Карађорђевић, Павле Трифковић и Филип Станковић због учешћа у убијству кнеза Михајила Обреновића III. саставе под суд, пошто су то и оба првостепена суда закључили, а разкнез Карађорђевић да се уз јамство пусти у слободу, пошто је и седмолучни суд одбрио ту молбу његову коју је био пе-

штански варошки суд одбацио. Сад ће одпочети криминални писмени процес по своје реду.

— О здрављу Наполеоновог разнеше се јако узнемирујући гласови; по буљеварима скуљаху се гомиле узбуђена света. Новине јављају да цар неће никако ићи у шалонски стан, јер и ако би се предигао, мора се јако чувати од напрезања. Он се шета по један сахат по дворској тераси изјутра, али на кола се не може попети.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Беч. 23. августа. (Телеграм.) Шеница банатска: 88-фунт. по 5.35, 90-фунт. по 5.95; шеница у Буру: бачка 83 $\frac{1}{2}$ /89-фунт. по 4.70, ст. београдска 89-фунт. по 5.37 $\frac{1}{2}$; шопронска шеница у Шопрону 87 $\frac{1}{2}$ /89-фунт. по 5.80. Аустријска раж у Флорисдорфу 80/81-фунт. по 3.70. Јечам у Бечу: словачки 68/70-фунт. по 3.30, 72-фунт. по 3.60; аустријски 70-фунт. по 2.80; ханачки 72/73-фунт. по 3.70/80. Мађарска зоб, транзита, 46-фунт. по 1.96, 47-фунт. по 2 фор. Промет у шеници 30000 мерова.

Стање воде Саве и Дунава.

Код Земуна:

У четвртак 21. авг: 10 с. 3 п. над нул. Облачно.
„ петак 22. авг: 10 с. 2 п. над нул. Облачно.
„ суботу 23. авг: 10 с. 3 п. над нул. Ведро.

Код Митровице:

У четвртак 21. авг: 5 с. 7 п. над нул. Облачно.
„ петак 22. авг: 6 с. 5 п. над нул. Кишов.
„ суботу 23. авг: 6 с. 10 п. над нул. Ведро.

Код Сиска:

У четвртак 21. авг: 0 с. 3 п. над нул. Ведро.
„ петак 22. авг: 0 с. 3 п. над нул. Ведро.
„ суботу 23. авг: 1 с. 10 п. над нул. Ведро.

Код Оршаве:

У четвртак 21. авг: 8 с. 2 п. над нул. Кишов.
„ петак 22. авг: 8 с. 1 п. над нул. Облачно.
„ суботу 23. авг: 8 с. 4 п. над нул. Ведро.

Њ Земун. 23. августа. Овдашњи је маџистрат упутио на нашу трговачку задругу прошњу и устав „Источног трговачког друштва,“ које ће се овде под том фирмом завести, и иште да задруга о том подузећу своје мњење искаже. Услед тога састао се јуче по подне одбор трговачке задруге у нашем читалишту и ту прочиташе како прошњу тако и устав реченог друштва. Одбор је једногласно закључио, да против оснивања тога друштва нема ништа да наведе, но због нејасности устава не може се упустити у разлоге појединих тачака његових. Уједно је навео, да неки одреди устава говоре о научном задатку друштва, а такво што не спада у делокруг трговачке задруге, већ је у дужности школске власти, да о томе решава.

Скоро месец дана имадосмо кишовито време, но синоћ почело се изведрити, а данас имамо лепо поладно време; из јутра показа термометар само шест степена топлоте.

Земун. Обрт Земунске Штедионице месеца августа 1869. п. р.

Примање.

Пређашња готовина благајне	40672.43
Равни улови	26715.—
Займови на непокретности уплаћени	45.69
Займови на валогe	940.—
Есконт менице	22200.—
Камате од займова од непокретности	1291.60
Камате од займова на валогe	27.46
Камате од есконт меница	329.85
Доходак од штампарских ствари	21.98
Провизија и писарина	208.41
Ванредни займови	311.55
Непосредна штемпларина	1.85
Отворени рачуни	780.—
Свега	93545.82

Давање.

На уложнике повраћено	12189.04
Камате од уложених капитала	30.21
Займови на непокретности	15850.—
Займови на валогe	1910.—
Есконт менице	23950.—
Равни трошкови	46.88
Плата аванцијницама	116.65
Ванредни займови	143.41
Набавка берских папира	20439.45
Наментај и набавке	35.60
Отворени рачуни	—10
Готовина благајне	18834.98
Свега	93545.82

Земун. Од стране овдашњег лађарског инспектората дунавског паробродског друштва достављена нам је ова изјава да је штампамо у листу:

„У поштованом листу вашем од 17. о. м. штампан је под знаком о. д. допис један из Ст. Бановаца, који се тиче овог инспектората. Молим, да ову изјаву на то у идущем листу штампати изволите.

На писмо, што су писали неколико трговаца у име сремског трговачког сталеза од 20. маја (1. јуна) о. г. паробродској дирекцији у Бечу и којим ишту, да се у Ст. Бановцима установи паробродска штација, одговорено је овим инспекторатом усмено преко свога једног чиновника, који је био к трговцу г. Петру Спасојевићу нарочито с тога у Бановце послат. На писмо пак, што га је овај господин од 18. јула о. г. инспекторату писао, као и на оно бановачког трговца г. Павла Вујића од 4. августа о. г. одговорено је одмах поштом.“

Панчево. Обрт Панчевачке Штедионице месеца августа 1869. п. р.

Примање.

Готовина прошлога месеца	13329.06
Улови овога месеца	112338.18
Уплаћене менице обичне	39105.—
Уплаћене менице реалног кредита	800.—
Есконт меница обичних	1374.29
Есконт меница реалног кредита	28.64
Займови на валогe	63.—
Камате од займова на валогe	53.83
Камате займова на непокретности	417.40
Писарине	1.20
Штампе	6.80
Свега	167517.40

Издавање.

Враћени улови овога месеца	68280.92
Камата на улоге	150.34
Есконтирате менице обичне	67402.—
Есконтирате менице реалног кредита	1400.—
Займови на непокретности	7560.—
Займови на валогe	2246.43
За плату	246.66
За трошкове	76.72
Готовина за следећи месец	20154.33
Свега	167517.40

Београд. 23. августа. (о. д.) Опажа се да почињу пазари болтацијама и бакалима, но са храном слабо беше радње ове недеље, јер није било никаквих довоза. Шеници је пређашња цена 110 гроша, зоби и јечму 65 гроша 100 ока. Према стању горњих пијаца доиста се овде скупо плаћа. Сами шпекуланти дижу цену. И кожама је цена прилична а добро и пролазе. Коже овчије маторе плаћају по 21 грош, јагњеће по 24 гр., јареће по 22 гр. кавлаке по 12 гр. пар. Због негодности времена закашњена је радња са храном, и најдаље за 15—20 дана закључиће се и овогодишње куповање јагњећих кожа.

Неурађена се свила за Турску тражи и набавља се са стране из Италије и Француске. Продаје се овде транзитом по каквоћи по 220 до 250 гр. ока.

На нашој пијаци много има банака, те се дукати продају са 1—2 новчића скупље него што им је течај на берзи.

Велико-госпођински вапшар у Аранђеловцу крагујевачког округа приличан испаде и ако је сметало рђаво време. Рогате марве доста беше догоњено, но мало беше купаца. Пар средњих волова продавао се по 20/25 дуката, добрих по 25/30 дуката. И дућанијама прилични бејаху пазари.

Шабац. 21. августа. (о. д.) Наша је сад пијаца пушта прама другим годинама у ово доба. Немамо довоза, јер је све закашњено због силне кише, која пада од дана на дана скоро од двадесет дана. Произденти очавају, што због непогоде времена не могу да врше, а има још много неовршене лањске хране. Није мали број оних сеоских кућа, што би могле продати које нове које лањске хране 40.000 ока шенице, само да је овршена. Но овако бојимо се, да ће нам храна пропасти, те не ћемо имати вајде, што је добар берићет. Шеница је свуда почела клицати у сноповима.

Овде су ове цене храни: шеници 95/100, зоби 58/60, јечму 54/55, но довози су, као што рекох, сасвим слаби. Шишарке пак купују по 175/200 гроша товар.

Са шљивама мучан је посао. Произденти ишту претерану цену, по 5 дуката од товара, и то у Ваљев. округу. Но по то нико не купује, већ трговци плаћају производима до 260 гроша товар. Овде су закључили нову робу по 300 гроша.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	18.	19.	20.	21.	22.	23.
	А в г у с т а					
Дукат цесарски	5.80	5.85	5.82	5.84	5.81	5.80
Сребро	119.25	120.35	120.25	119.75	119.50	119.—
5% металици	60.90	60.25	60.90	60.80	59.90	59.90
Ови с кам. мај—новем	60.90	—	60.90	60.80	59.90	59.90
5% народни зајам	69.75	69.10	69.70	69.70	68.50	59.—
Акције народне банке	750.—	640.—	780.—	749.—	714.—	735.—
„ кред. завода	291.20	278.—	286.50	279.75	267.50	271.75
Ловови 1860. године	96.75	95.50	98.—	95.75	91.—	95.50
Лондон	121.95	122.90	122.50	122.25	121.50	121.75

Пловидба местне лађе до 18. септембра.

Из Земуна у Београд, у 6 и по сахата у јутру.
 Из Београда у Земун, у 7 сахата у јутру.
 Из Земуна у Београд и Панчево, у 7 и по сахата у јутру и у 1 сахата по подне.
 Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 3 сахата после подне.
 Из Земуна у Београд, у 5 и по сахата после подне.
 Из Београда у Земун, у 6 сахата после подне.

ОПШТА РУБРИКА.

Уредништво не одговара за чланке, који се печатају под овом рубриком.

Г. Милошу Поповићу, уреднику
 „Видов дана“ у Београду.

У броју 175 од 17. августа о. г. допесте у Вашем листу похвалну адресу „честитих 140 земунаца“ на Њ. Св. грчко-оријенталног патријарха, но Ви изостависте њихова имена, да их свету на видик понесете. Господине уредниче! Ја Вас јавно позивам, да имена тих „честитих земунаца“ изнесете на јавност, и ако то не учините, онда толики потписи нису ништа друго до гола лаж.

У Земуну, 23. августа 1869.

Живко Ј. Лопчаревић.

Принослато.

Омладинском скупу у Кикинди.

Будите уједињени и здрави! За пробудиње народне свести у Босној, Херцеговини и Старој Србији предлажемо брата Владимира, Владана, Шандора и Каменка.

Земунска омладина.

Eingekendet.

Herrn Karl Gruber, Zimmermeister in Semlin.

Auf die Frage wo und für wen keine Antwort erhalten!? — Die Richtigkeit meines Urtheiles über Ihre fehlerhafte Montirung des Gypsels bestätigt sich durch eine zweite Aufstellung desselben, wobei Sie jene Uebelstände zu beseitigen trachteten, die ich rügte. Ueber Ihre Befähigung, mir Unterricht aus der Maschinenlehre ertheilen zu können, wolle ein pl. t. Publikum urtheilen. Der „botanische Lehrer aus Franzensthal“ ist ein neuer Charakter, den Sie mir verliehen haben, da es Ihre eigenen Worte sind.

Dieses zu Ihrer Aufklärung, womit auch jede weitere Discussion als überflüssig abgelehnt wird.
 Franzensthal, den 2. September 1869.

Ferd. Klement,
 Lehrer am landw. Versuchshofe.

Concurs.

Postmeisterstelle bei dem neu zu errichtenden Postamte in Alt-Banowce, in der Militärgrenze, im Peterwardeiner Grenzregimente, gegen Dienstvertrag und Caution von 200 fl., Bestallung 120 fl., Amtspauschale 24 fl.

Bewerber haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche unter legaler Nachweisung des Alters, der Schulbildung, des Wohlverhaltens, der gegenwärtigen Beschäftigung, des Vermögensstandes und des Besitzes einer zur Ausübung des Postdienstes geeigneten, gegen Einbruch und Feuer gesicherten und zweckmäßig gelegenen Localität, binnen drei Wochen beim Postinspectorate in Semlin, allwo auch die näheren Bedingungen des abzuschließenden Dienstvertrages eingesehen werden können, einzubringen und sich auch zu erklären, welches mindeste Jahrespauschale sie für die Beforgung der wöchentlich viermaligen Fußbotenpost von Alt-Banowce nach Alt-Pazua und retour beanspruchen.
 Semlin, am 3. September 1869.

K. k. Postinspectorat.

Concurs.

Postmeisterstelle bei dem neu zu errichtenden Postamte in Surcsin, in der Militärgrenze, im Peterwardeiner Grenz-Regimente, gegen Dienstvertrag und Caution von 200 fl. Bestallung 100 fl., Amtspauschale 20 fl.

Bewerber haben ihre Gesuche binnen drei Wochen beim Postinspectorate in Semlin, unter Nachweisung ihrer Vermögensverhältnisse, wo auch die näheren Bedingungen des abzuschließenden Dienstvertrages eingesehen werden können, einzubringen und sich auch zu erklären, welches mindeste Jahrespauschale sie für die Unterhaltung einer täglichen Fußbotenpost oder aber einer täglichen Botenfahrt von Surcsin nach Semlin und retour beanspruchen.

Semlin, am 3. September 1869.

K. k. Postinspectorat.

Gasthaus-Verpachtung.

Das Gast- und Kaffeehaus zur „Benezia“ ist mit 1. November l. J. zu vergeben. Das Nähere bei dem Gefertigten.
 F. Putz,
 Postofizial in Pension.

ГОСТИОМЦА КОА „ПАРОБРОДА“ у ЗЕМУНУ

сасвим је изнова поправљена и новим намештајем како кафана и гостионица дворана тако и собе за путнике снабдевена. Послуга и кухиња поверене су искусном човеку а сваке врете пића сам потписани набавља тако, да ће поштовани у погледу на врло добра пива и вина што боље послужени бити. Ова гостионица особито је згодна за поштоване путнике због свога положаја на Дунаву близу паробродске станице.

Антон Левн.

Das Gasthaus zum „Dampfschiff“ in Semlin

wurde ganz neu renovirt und möblirt, und zwar sowohl der Billard- und Speisesaal als auch die Passagierzimmer. Die Küche und Bedienung ist daselbst einem erfahrenen Restaurateur anvertraut, während der Unterzeichnete selbst die Getränke vergiebt, welche in Bezug auf Güte und Echtheit der Weine und Biere nichts zu wünschen lassen. Dieses Gasthaus empfiehlt sich ganz besonders den p. t. Reisenden wegen seiner Lage an der Donau, in der Nähe des Dampfschiffahrts-Landungsplatzes.

Anton Lewy.

Код уредништва овога листа може се извести за једну учитељку на гласовиру, која може да поучава како оне, који тек почну учити, тако и оне, што желе да се боље упражњавају у тој вештини.

In der Redaction dieses Blattes ist eine theoretisch und practisch befähigte Klavierlehrerin zu erfragen, welche für mässiges Honorar sowohl Anfängern als auch Fortgeschrittenen Unterricht im Klavierspiele ertheilt.

(Наставак.)

Кад изиде стара, Олесја мало жи-
вахну, устаде са кревета, намести
косу и огледа се на малено огле-
далце, што беше улепљено у зиду,
па онда усекну свећу и седе крај
прозора. У соби је било јасно и
удобно.

После неколико минута, врата по-
лако скрикнуше и на прагу се по-
јави жена висока храста, са палицом
у руци. На раменима јој висаше не-
ки ђурак од мрка сукна. Остало
рухо било је вунена сукња опасана
широким кожним пасом. На левом
рамену а о прљавом ремену висила
је кожна торба. Глава јој је била
повезана шамијом као чалмом, а ис-
под ње провириваху увојци густе
косе која већ беше оседела од го-
дина а може бити од туге. Јасне
но правилне црте, прав нос, танке
стиснуте усне и над свима упале,
велике црне очи показиваше да је
та жена циганка. Са путницом смер-
но је поступала стара Егоровна.

Олесја погледи на путницу, уста-
де, и замоли је да седне. Старица
наслони у кут своју палицу и седе
на клупу противу младе козачкиње.

— Ето матушка моје болесно де-
те, рече Егоровна, деде рођена дај
јој штогод да јој лахне јере јој је
ерце већ сво ископнило.

— А, најпре да се упознам са
госпођицом, а после ћемо да гледамо
шта да радимо. Донеси ми чашу
снежне воде и три брезова угљена.

Путница то изговори тако јасним
гласом, да се Олесја и нехотице тр-
же. Егоровна тако изиде да извр-
ши заповест, а циганка у то непре-
стано право гледаше у девојчино
лице. И кад се Олесја од тога
прописућег погледа циганкиног уз-
немири, онда њено лице узе тужно
миран израз.

— Знам ја тугу твоју дете моје!
рече путница тихо и сасвим друк-
чим него што је говорила она са
Егоровном.

— Олесја спусти главу и на њеним
бледим образима бризну румен.

— Видим ја рацу у твојем срцу,
мучно ће те излечити свака сила
девојко. Ну ето што ћу да ти кажем
а ти томе веруј девојко. Покори се
судби, и душа ће твоја постати сјај-
на звезда и та ће звезда једанпут
у години слетати са неба на земљу.
Људи ћете дуго помињати и од рода
на род ићи ће спомен о твојој до-
број души.

Олесја је слушала путницу и ако
је хрђаво појмила њен смисао, но
сетни глас речи њени дубоко је про-
никнуо у њену душу, и чисто јој
лакну на срцу.

Ну униће Егоровна, донесе чашу
с водом и три угљена па мету на сто.

Циганка узе угљен, промрмља чад
њим нешто и баца га у воду. Вода
ускипи као да је усејано гвожђе
у њој, а угље паде на дно чаше.
То исто учини и са другим па и са
трећим. Када се кипљење утиша
она извуче из кожне кесе своје неку
суху траву, протре је у рукама и
баца је у воду. Она још јаче уски-
пе и запенуша у висину и подиже се
густа пара. Тада циганка полако
уста са клупе, дуну у воду и ки-
пљење преста.

— Том водом прскај своје дете,
рече врачара, обрнув се Егоровни,
но сети се да тај којег ви зовете
у помоћ нигда неће променути своје
осуде, и ја видим да ће звезда па-
сти. Рекав те тајанствене речи ста-
ра узе своју палицу и неопростив
се оде из избе.

Егоровна је стојала са замагље-
ним од страха очима, а Олесја је
седела бледа и непомична, метув
десну руку на груди. Густа пара
напуни кљет и пламен горећиве све-
ће изгледао је у њој као крвава
слика.

VIII.

Прође зима. Духну топли јужни
ветар, и земља се заодену листом.
У шуми звиждукаше кос, а у пољу
попеваше шева. Са пролећем и све
оживе, све запева, зацветаше, зазе-
ленише се широке степе, и одјек-
нуше милиуницама премалећних весе-
лих гласића, процвета и зазелени се
дивна градина атамана Свистуна; но
под дрвима његовим није више је-
чао онај сребрнасти глас оне, која
га је чекала да јој дође; и нскако
чудно тужно изгледаше и у врту и
у пустом двору седог атамана.

Од како је отишао атаман не чу
се више о њему ни гласа. Стари
Козак Прокопенко као и пре изла-
зио је у степену, и као и пре гледао је
некуд у тамну даљину; ну на ње-
говом лицу могло је се прочитати
само мирно очајање које код че-
личних људи прелази у хладну и
охолу покорност.

Козаци што осташе на дому иђа-
ху у оближње салаше, варошице и
села и распитиваху о браћи својој
какви ли их је удес задесио. „Као
да у воду потонуше!“ говораху са-
лашани међу собом слушајући кобне
гласе што им козаци доношаху. Ма-

ло по мало угасну и потоња нада,
да ће се икада више вратити атаман
из љута боја. Поплакаше и сити се
наразговараху о тајанственој судби-
ни браће своје, па онда се сељаци ла-
тише обична пролећна рада.

У двору атамановом царује нема
тишина. Покашто се виђаше Его-
ровна што одаше по стајама. Мно-
го је се старица изменила, много
је се више згрбила, и ослабела! У
тамним готово слепим очима њеним
видео је се миран равнодушан жи-
вот, који обично удели жалосна
самохрана старост.

Но каква она сенка промиче по-
кашто у изби! Чим сунце зађе а
она лаганим корацима спусти се на
дворишту и оде право на брачну
могилу. У том сухом јадном ство-
рењу нико неби познао пређашњу
здраву и веселу Олесју. Њено ду-
гуласто лице покривено је неким
слабим бледилом које не страши,
но на против од кога срце у гру-
дима замре, следи се, и које измами
човеку сузе на очи од сажалења.
У очима девојкиним блисташе се
чудан блесак, ну он је био смиран
и у њему не бејаше ни искре бурне
страсти.

Од то доба од како је се снег
отопио и степе се заоденуше тра-
вом и цвећем, Олесја је свако вече
ишла на могилу. Тамо би је затекла
и глуха поноћ и није само једном
јутарње руменило обасјало белу при-
лику, која као каква авет седи на
врху старе могиле.

Стара Егоровна венула је од ту-
ге гледајући љублену ћерицу своју.
Сваке зоре ишла је стара у избу
Олесину, и ако тамо неби затекла
девојку, она је потрчала на могилу
и звала ју је. На глас старичин од-
зивала је се Олесја, слазила је са
гробнице и ишла је шутећи кући.

Дође и лето. Једног таквог ве-
дрог вечера када је запад био об-
ливен таким злаћаним пурпуром,
када у зраку владаше она нема ти-
шина а силно вејаше мирис поко-
шеног сена, стара Егоровна шеташе
се по башти. Наједанпут стаде, поче
нешто прислушкивати.

У мирисном вечерњем ваздуху раз-
леваше се неки тихи глас, као да се
нека тужна песма разлегаше у да-
љину. Старица је стајала и слушала.
А сјајно сунце залазаше и по зем-
љи пружаху се ноћне сенке. Наје-
данпут се Егоровна прену као да је
неко опржи; сгрбљен њен стас испра-
висе и она врло брзо пође брачној
могили. Вечерња румен обасјавала
је површину могиле златним руменим
сјајем, који полако прелазаше у

љубичаст. Егоровна се успења на могилу ослањајући се на своју палицу и стаде код црног камена. На камену који беше присут шареним цвећем, лежала је Олесја. Тихи поветарац ледујаше њену танахну белу одорицу што беше опасана свиленим пасом — е би рекао да девојче спава. И она је заиста спавала, спавала је оним тврдим санком, којег више ништа не може да узнемири. На оном бледом укоченом лицу дрхташе злаћани сјај вечерњег руменила и лепа глава покојнице изгледаше оним тихим светитељским блеском.

Егоровна је ћутала гледајући мртву љубимицу своју. Њене бледе усне нешто шапугаху; увојци седе њене косе растурене од брзох хода извијаху се испод мараме и даваху лицу старичином страхан израз.

Сасвим је било тамно; на небу затрепеташе оне мале бледе звезде; са реке духну нека јака хладовина; а старица још је непрестано стојала на врх могиле.

У зору другог дана тражили су чељад Егоровну а Олесју по двору. Неколико момака отрчаше у градину, и на обалу реке. Један отрча на могилу и са ужасом дотрча вичући да на проклетој могилу леже два мртваца. На његову вику потеку сви из двора брачној могиле. И заиста тамо видоше два тела. Девојче као да спаваше на оном шареном цвећу и само десна рука којом беше притиснула беле груди показиваше неприродност тог санка. Старица је нице лежала.

Олесју сахранише у могиле. Сви су држали да је Олесја праведна душа и мидијаху е ће посветити само место у проклетој могиле ону дивну, лепу душу.

Седмог дана након смрти Олесјине, сељаци су били зачуђени једним чудним појавом; тек што је зашло сунце, а на површину могиле где су девојку сахранили, слети велика сјајна звезда, која се вицу преко неба и расу се у милиуне се светлећивих варница. И дуго је се врх могиле блистао бледо-руменим сјајем.

Од те ноћи сељаци су тврдо били убђени да је то душа Олесина пала с неба и да ће лутати над могилом где је сахрањено тело њено.

IX.

Било је јесењско јутро. У двору Свистуна Бублинског сви су још спавали, само стари Прокопенко оседаваше коња и одјезди у степену. Дуго је јездио козак пут запада. Покашто је заустављао коњица, о-

пазно огледао околину и опет даље јездио. Ну наједанпут остави коњица и подиже се на узвијање. Чак на крај степе са високе неке могиле узви се дим и из њега синусе неколико варница запаљене сламе. Добро је разумео стари козак тај знак, но он није хитао да се врати дома. Не прође ни по сахата а иза могиле гди је дат знак искрену неки црн облак, који се брзо узвијаше салапу атамановом, и наскоро могла се је угледати чета коњаника за којом су полако ишли пешаци. У тај час сину и сунце и Прокопенко познаде пољаке.

Стари Козак ободу коња и касом одјури у двор.

У час у двору беху сви на ногама. Козаци заседну у бусију и Прокопенко заповедаше им шта да раде. Мост је подигнут. У ров су набацили железне циде са врхом горе; Жене и старци стајаху већ код реке, где су неколико чунова стајали да их ако буде требало претуре на другу обалу.

Док су се на стени пали знаци, догле су пољаци дошли већ до двора.

Прокопенко је стајао код моста и изгледаше као да на неког чека. Када се коњица приближи двору на један пушкомет, неколико коњаника у трку долетеше до моста. Дошав до рова коњаници застадоше и један се окрете Прокопенку.

— Молим вас панове, рече Прокопенко задржавајући пољака, молим вас ноћите у стени јер нема господара код куће, чекајте га док се не врати.

(Свршиће се.)

До Шапца.

I.

„Хајде са мном до Шапца,“ рече ми пре неки дан један мој пријатељ, који је многе земље и мора прошао и коме је као и мени самом свако путовање мило. Не прође ни два дана, а већ се налажасмо на пароброду „Максимилијану“ идући у Шабац, а то беше ономад у среду.

Јутро беше лепо а и пријатног друштва имадохмо, што је један од првих услова, кад се хоће да путује пријатно. И на путу као и у другим приликама женскиње су онај елеменат, који даје друштвеном животу особиту дражест и самим њиховим присуством. И на нашем путу беше тај елеменат заступљен.

Осим двеју отмених београдских дама беше ту и супруг од њих једне

двеју, познати српски државник г. Х., који је са својом фамилијом такође у Шабац посети ради путовао. То исто чињаше познати књижевник наш сомборски парох П. Но и остали су сталези у нашем друштву били заступљени и само да споменем још једног сапутника, који је један од првих београдских матадора у трговини.

Сава се не одликује својим романтичким обалама, она кривудајући кваси и с десна и с лева равницу и ако се по где-где српски брежуљци чак и до њене обале пружају. Но ипак тај пут није без интереса за човека, који хоће да се задуби у прошлост, те му се у души појављују слике из прошлости, или мисли на значај, који ће ове обале имати у будућности у народно-привредном погледу.

Оставивши пароброд београдску станицу доста брзо стиже до места, где се поток Топчидар у Саву слива. Заиста је то место кадро да изазове тужну успомену, која није у хармонији са леном природом, у коју ти допушта брзи пароброд да само тренутни поглед бациш. Много дуже остаје у виду Бановац и врло би пријатан утисак на гледаоца учинио, кад неби поглед на тај дворац песников и пишчев изазвао једно и сећање диспозиционог фонда. Али тако је у животу, ретко се може уживати сама пријатност а да у њој нема и по нешто непријатнога. Одма до Бановца, на крају Макиша подиже се један леп хумић. Лепи му гајеви местимице украшавају стране, али му је врх го. Не могоше ми казати име хумићу, одкуда мора да је изглед онако исто красан као и са Бановца, само што је окренут манастиру Фенеку, који се с оне стране Саве издалека види. Ваљда ће се скорим, ако полемика у интересу клерикалаца вођена још мало устраје, овај лепи хумић назвати „Ружићевац.“

„Максимилијан“ пројури скоро и крај историјски познате Остружнице, за тим Умску. Ту ме мој пријатељ запита шта значи то име, јер на доњем Дунаву између Румуније и Бугарске има много места са таким истим именом. Ја му нисам могао казати значај па ни остала господа, но кад се вратих с пута загледам у Вуков речник и нађох да значи „погранични брежуљак“

Палеж је паробродска станица а није ни последња у погледу на робу, што се ту преко године товари, но за путнике нема толико важности, јер само мало њих ту изла-

зе и улазе у лађу. На обали стајаше свет као што то обично бива при доласку пароброда, желећи да кога знанца види. И ја се ту са стадох с једним мојим пријатељем, с ким се нисам видео више година. Овај се мој пријатељ овде настанио и оженио, а пре је био један од оних тако званих оригинала, који се одликују својом особеношћу али су при том људи поштена срца. Нико се неби надао, да ће он моћи обићан живот провести. Он је у млађаним својим годинама доста света прошао а на страни се и школовао, премда се није много бринуо за западну стручну наученост. Слађе му беше пропутовати красне алпijske пределе и апенинско полуострво, и возити се по Архипелагу и походити класичко земљиште Атиско, него пробавити време у древним зидовима немачких свеучилишних здања. Кад се је он једном с другим београдским братом у Риму десио, не стаде им трошка. Знајући за хрватски самостан св. Хиронима у Риму, они ту дођу код братије Хрвата, који их приме на конач па и хранише их неколико дана. Међутим одоше код руског прете у руском посланству, рекоше му да су принуђени шокчити се, јер немају путнога трошка до завичаја, и да су већ примљени у манастиру св. Хиронима. То јако узнемири православно срце протино, те им даде новаца за пут, само да се не шошкче.

Одавно пред Палежом поче нестајати брежуљака на српској обали. Они се виде само из далека а крај реке пружа се само равница као и на сремској страни, где шуме скоро непрекидно прате путника, где-где надвишене тороњима сеоских цркава. Сава овде јако кривуда особито код Купинова, које село с тога читав сахат пред очима има досмо. Овај неправи ток Саве јако смета пловидби и чудновато је, што река није узела правилнији правац, кад је ту свуда равно и кад не сметају току њезином ни стене ни брегови. Тако се исто кривудање опажа на реци Тиси између равних банатских и бачких обала. Пролазећи ушће Колубаре примети мој пријатељ да и она уз воду утиче у Саву, што обично при мањим речицама бива кад се у веће сливају. Сава је до Шапца доста широка и ту носи на себи тип велике реке, коју многе адице красе, што можда лађарима није

пријатно, али је за путника ово диван призор.

Машина је максимилијанова оправљена пре неки дан те са двоструком брзином просецаше пароброд валове. Све се више приближавамо мети нашег путовања и кривудава ланци Поцерја све мркији биваху, који су нам пре изгледали као облаци на удаљеном хоризонту. Пролетеше нам часови у озбиљном разговору и у гледању пријатних предела. Главни предмет нашег разговора беше питање, које је покренуо црквено-школски сабар у Карловцима. Опазио сам на овом том путу свуда да се тим предметом све живо занима. И на лађа и у Шапцу то животно питање беше претресано. Ваљани свештеник П. одбијао је лажне наводе, по којима као да би народњачка странка хтела да руши православље. Та странка хоће, вели, реформе. Живом бојом и темељним разлозима доказивао је крајњу потребу да се заведу реформе у спољним одношајима цркве. Он је убеђен, да ако се то не учини, цркви грози опасност онако исто као и народу српском у Аустрији. Но уз то тврди он, како се свест у народу јако пробудила, те нема оне силе, која ће ју задржати. Али ту свест ваља култивисати образованошћу, која је једино средство за срећнију будућност народну. Но томе смета српска хијерархија онаква као што је данас, која немилице прождире народно благо, те му одузима материјална средства, којима би се подигле школе, да се морално средство — образованост, постигне.

Мило нам беше слушати говор ваљаног свештеника. Слушали смо га сви, мој пријатељ и ја, па и г. саветник Х., и жао нам је било кад нам парна звиждаљка даде абера да смо приспели на шабачку станицу, те нам прекиде разговор.

(Наставиће се.)

СМЕСИЦЕ.

(Личне вести.) Данас очекујемо са пештапској лађи суграђанина нашег г. М. Ивића из Беча. — Г. бригадир и ђенерал барон Кшиж отишао је у Митровицу на јесењско војничко вежбање варданаца.

(Геогностично испитивање.) Прошасте недеље био је овде секретар финанси-министарства г. Ђојдо званичним послом. Од ње дошао је преко Сурчина и Добановаца до Сланкамена. Код Сланкамена испитивао је стене као стручан гео-

гноз, па је ту и једну флашу слане воде на сланиче ради анализе науцио. Потом оде преко Крчедиња, Бешке и Чортановаца у Карловце и отуд оде низ Дунав пешке колико је год могуће прегледајући брежуљке, затим се врати преко Карловаца у Варадин. Био је и у Каменици и Лединцима па као што се чује сву ће Фрушку геогностички обићи. Анализа сланкаменовачке воде не показа особита својства.

(Хиљаду наполеона.) Умољени смо са дотичне стране, да јавимо нашим читаоцима, да је у Мехадји земауца г. Лаза Урошевић добио на карте хиљаду наполеона и да је отпутовао у Галац.

(Мачванин убијен.) Чујемо да је разбојник Макса Мачванин убијен у Бачкој у своје село Парбућу од људи краљевског комесара грава Радаја. Макса, веле, одважно се бранио док га није четник из пушке у главу погодио.

(Варварство. У понедељак беху занатлијски па и други грађански кругови у Новом Саду јако увружани због неког поступка новосадске полиције, која је четворици занатлија сваком по шеснајест батина дала оцепати, и то због незнатног екцеса у једној тамошњој биртији. Сви су тимомци синови добрих редитеља, а један од њих, Србин Д. Стојановић је тако слаб, да се боје, да по његово здравље не буде зла следства. Занатлијске вадруге држаше још оно вече скупштину и закључише због тога да туже полицију Каљевића.

(Криминална статистика.) Статистичко одељење у Италији издало је списак убиства, која су се догодила у години 1867. Број је страха велик до 2626, тако да на сваких 100,000 становника долази 11 убица. Италија броји још непрестано у Европи на жалост највише тих злочинства, јер у Шпанији долази на 100,000 становника само 8.24, у Шведској 2.02, у Енглеској 1.95, у Белгији само 0.16 убица. Број убица је у Италији од севера к југу све већи. У Млеткама долази на 100,000 само 1.59 убица, у Калабрији међу тим на исти број 30.78. Но још је много жалосније, то, што се опажа, да се многа та убиства тако равнодушно и хладнокрвном суровошћу извршују, да се човек мора посумњати, е да ли су они икада речице чули о хришћанској науци. Често је довољна једна реч, или препирка за дињу или јабуку или један потсмешљиви насмех, па да нож полети у срце.

(Заљубљени кардинал.) Из Рима пишу Краковскоме „Крај-у“, да је господин М., члан конгрегације за васељенски сабор, коморник папин ухваћен код неке лепе Римљанке, коју је често својом духовничком посетом усређивао. Папа се страхаота разљутио, кад је чуо за скандал безбожнога кардинала, који је отуда постао. Заљубљени кардинал био је лишен с места свију почести и морао је отићи из Рима.

ПРЕТПЛАТА.

Претплата на „Зем. Гласник“ од септембра стане
до конца новембра на ф. 1.25
” ” децембра ” 1.75
а Србију је тромесечна цена 15 гр.